

SADRŽAJ

Glavne zadaće Hrvatskoga školskoga muzeja u 2017. godini iznijet ćemo kroz prijedlog programa rada po sljedećim točkama:

1. Skupljanje građe
2. Zaštita
3. Dokumentacija
4. Knjižnica
5. Stalni postav
6. Stručni rad
7. Znanstveni rad
8. Stručni i znanstveni skupovi i seminari u organizaciji i suorganizaciji Muzeja
9. Izložbena djelatnost
10. Izdavačka djelatnost Muzeja
11. Edukativno-pedagoška djelatnost
12. Odnosi s javnošću (PR)
13. Marketinška djelatnost
14. Informatizacija i nabava opreme
15. Investicijsko održavanje, adaptacije i opremanje objekata, tjelesna zaštita osoba i imovine
16. Obrazloženje pojedinih dijelova Prijedloga programa
  - 16.1.Zaštita
  - 16.2.Programi izložaba
  - 16.3.Izdavačka djelatnost

Uvodne napomene

Hrvatski školski muzej kontinuirano djeluje od 19. kolovoza 1901. Od svoga osnutka smješten je u prostorima Hrvatskoga učiteljskog doma (HUD). Rješenjem osnivača, Grada Zagreba, od 1996. godine (kada je na korištenje dobio i potkrovni prostor u zgradu) ukupno raspolaze s oko 1300 m² prostora raspoređenog na svim etažama HUD-a. S obzirom na pretpostavljeni rast fundusa te dalji razvitak Hrvatskoga školskog muzeja u skladu sa suvremenim muzeološkim i muzeografskim trendovima, **raspoloživi prostor nikako ne može predstavljati optimalno rješenje za jedini školski muzej u Republici Hrvatskoj.**

Uz Hrvatski pedagoško-književni zbor (najstariju prosvjetnu udrugu s kontinuiranim djelovanjem od 1871. do danas, a koja je pokrenula i realizirala i otvaranje Muzeja, jedini smo i „stalni stanari“ zgrade HUD-a (od 1889. godine). Dio prostora zgrade čine tri stana u privatnom vlasništvu, a dijelove zgrade rabe različiti drugi korisnici. **Problemi** koji se javljaju zbog **nedefiniranih imovinsko-pravnih odnosa narušavaju djelovanje Hrvatskoga školskog muzeja** te nas onemogućavaju u pokušajima da udovoljimo zakonskim obvezama – projekt ugradnje dizala, saniranje dotrajale fasade, pristup za invalide, krov koji prokišnjava. Ipak, naglašavamo da Hrvatski školski muzej jedini sustavno skrbi o svim prostorima koje koristi, a također i o zajedničkim prostorima svih korisnika zgrade (stubište, prolazi, dvorište, ulaz u zgradu...).

Od godine 2012., HŠM je na korištenje dobio zamjenski prostor za čuvaonice, na neodređeno vrijeme čime je riješen dugogodišnji prostorni problem te se polako rasterećuju prostori čuvaonica na primarnoj lokaciji u zgradi Hrvatskog učiteljskog doma. **Nužno je nastaviti rad na reguliranju statusa korištenja prostora u zgradi Hrvatskog učiteljskog doma,** što se nakon kraće stanke, tijekom 2015. i 2016., **u suradnji s Gradskim uredom za obrazovanje, kulturu i sport**, ponovno intenziviralo kroz kontakte i aktivnosti usmjerenе prema Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom. Tijekom 2016. godine uspostavljeni su izravni kontakti Državnim uredom za upravljanje državnom imovinom, održan je sastanak te dogovoren sastanak s predstavnicima Grada Zagreba oko rješavanja prostornih problema.

Javnosti se predstavljamo stalnim postavom i katalogom postava te tematskim izložbama popraćenim kvalitetnim katalozima čime radimo na tome da opravdamo povjerenje našeg osnivača, Grada Zagreba, a **stalno novim programima** koje osmišljavamo **za različite skupine posjetitelja** argumentiramo svoj potencijal i perspektivu. Djelovanje u

situaciji u kojoj je najveći dio izložbenog prostora „zauzet“ stalnim postavom, a koji je ušao u svoje drugo desetljeće postojanja, dodatno je istaknuto problem nedostatka adekvatnog prostora za tematske izložbe, dok priljev nove građe ukazuje na nedostatak prostora za čuvaonice. **Nužno je, a s ciljem daljeg razvoja, da Hrvatski školski muzej dobije na korištenje dodatne prostore**, kako se zbog nemogućnosti zaprimanja svih zainteresiranih posjetitelja ne bi dogodila stagnacija u razvoju Muzeja i počeo opadati broj posjetitelja. Radni se prostori proteklih godina opremljeni sukladno finansijskim mogućnostima, čiji je trend generalno gledano u znatnom opadanju, kontinuirano od 2011. godine.

U 2016. godini, u kojoj je Muzej proslavio 115 godina započeto je s rješavanjem problema klimatizacije u potkovnim prostorima (uredi i čuvaonice). Također napravljena je „snimka stanja“ izložbenog prostora koji bi također bilo nužno potrebno klimatizirati te očekujemo da će i taj projekt ući u plan nabave Grada Zagreba u 2017. godini.

Prateći stalni rast broja posjetitelja – što je kulminiralo s **16 982 posjetitelja u 2015. godini** – postaje razvidno da je **Hrvatskom školskom muzeju nužna veća prostorna, kadrovska i finansijska potpora** koju nadalje očekujemo od osnivača kako bismo se mogli nesmetano razvijati, javnosti nuditi kvalitetne programe i sadržaje te obavljati redovnu djelatnost čuvanja i predstavljanja baštine.

Hrvatski školski muzej stalno ukazuje i na potrebu zapošljavanja stručnih djelatnika kako bi nesmetano mogao obavljati svoje zakonom propisane zadaće – tijekom 2017. Dugogodišnje pitanje vođenja muzejske dokumentacije riješeno je zapošljavanjem dokumentariste.

Naznačili smo osnovna polazišta ovoga prijedloga programa rada u sljedećoj godini. Finansijski dio Prijedloga (traženje sredstava) obrazložen je uz navedeni program, a Gradskom uredu za obrazovanje, kulturu i sport, za programe koji će biti prihvaćeni, na raspolaganje će biti dostavljena sva ažurna dokumentacija s konkretnim ponudama te izvješća o realizaciji prihvaćenih programa.

Glavne zadaće / ciljevi Hrvatskoga školskog muzeja u 2017. godini

Glavnim zadaćama Muzeja u 2017. godini smatramo:

1. Uz stalni postav i povremene izložbe kanimo **dalje razvijati javne funkcije HŠM-a**, što podrazumijeva nastavak promidžbe i širenje „ponude“ javnim programom, primarno odgojno-obrazovnim te nastavak i širenje izdavačke djelatnosti. Osobito

ćemo **raditi na nastavku međumuzejske suradnje** započete razmjenom izložaba i odgojno-obrazovnih programa (gostovanja u Muzejima Hrvatskog zagorja, Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog primorja, Muzeju Brodskog Posavlja, Gradskom muzeju Požega i sličnima), te suradnju s različitim kulturnim i odgojno-obrazovnim ustanovama upravo kroz gostovanja pokretnih izložaba Hrvatskoga školskog muzeja – izložba *Bertuchovo slikovno carstvo – Otkrij tajne dječje enciklopedije* pobudila je iznimski interes i planirano je njezino gostovanje u Muzeju Brodskog Posavlja, Gradskom muzeju Požega i Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog Primorja u Rijeci. Svakako nastavljamo s intenzivnom programom gostovanja i drugih pokretnih izložaba Hrvatskog školskog muzeja u muzejima, školama, knjižnicama i sličnim srodnim ustanovama.

2. Predlagat ćemo i **nadalje nove međumuzejske suradnje**. Nastaviti ćemo s intenzivnim predstavljanjem radioničkog programa HŠM-a – predstavljanja na različitim skupovima, aktivima, u školama – posebno ističem suradnju s Agencijom za odgoj i obrazovanje na njihovim županijskim i međužupanijskim skupovima te predstavljanja na različitim aktivima (učitelja, predmetnih nastavnika), Fakultetom za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta u Osijeku, knjižnicama u Hrvatskoj. Osobito ćemo nastaviti raditi na izgradnji željenog „imidža“ ustanove prema javnosti, kreiranju slike o ustanovi i njezinoj boljoj vidljivosti i percepciji što uključuje agilnije marketinške aktivnosti intenzivirane tijekom 2014. godine (a započete 2010. zapošljavanjem voditeljice marketinga). Cilj je, osim povećanja broja posjetitelja i korisnika privući i dugoročno u rad Muzeja „uključiti“ što više sponzora i donatora.
3. **Nužno je redizajnirati web stranicu Hrvatskog školskog muzeja**, a za što proteklih godina nismo dobili sredstva. Stranica je zastarjela i kako bi Hrvatski školski muzej mogao zadovoljiti potrebe za informiranjem, kao i zakonske obveze neophodno ju je osuvremeniti. Dostupnim kanimo učiniti onaj dio građe Muzeja koji je digitaliziran – ovisno o finansijskim sredstvima – kako bi se olakšao i ubrzao rad s korisnicima i time ispunila jedna od funkcija Muzeja, a što je povezano i s novim web stranicama Muzeja na kojima bismo mogli predstaviti i ovaj dio djelatnosti.
4. **Nastavak preventivne zaštite građe**, što uključuje i daljnje uređenje i opremanje postojećih čuvaonica, ali i traženje prostora za zajedničke čuvaonice ili posebne čuvaonice za HŠM – potrebe za prostorom, a na traženje osnivača Muzej je iskazao tijekom 2014. godine, tijekom 2015. izvršeni su prvi pregledi mogućih prostora. Očekujemo dalje obavijesti osnivača glede moguće dostupnih prostora za korištenje.

5. **Nužno je aktivno raditi na popisivanju, dokumentiranju, sređivanju i obradi fundusa** sukladno važećim propisima. Intenzivan **rad na pripremama i dovršenju dokumentacije Zbirki za registraciju** pri nadležnom tijelu Ministarstva kulture RH, **jedini je prioritet u stručnom radu stručnog osoblja i prvi cilj u stručnom radu, jednako važan kao i zadovoljavanje svih javnih funkcija Muzeja i potreba njegovih korisnika.**
6. **Pripreme za scenarij novog stalnog postava HŠM-a** – ulaskom u drugo desetljeće postojanja stalnog postava HŠM-a te u skladu sa suvremenim muzeološkim spoznajama o potrebi promjena u postavima i sadržajima **pristupit će se pripremi scenarija novoga stalnog postava u 2017.** Nositeljica projekta ravnateljica je Muzeja (idejno i autorsko rješenje, osnovni scenarij i koncepcija) uz stručne djelatnice (izbor i stručna obrada građe). Pri osmišljavanju stalnoga postava vodit će se računa o mogućnosti prilagodbe eventualnom većem prostoru, pod pretpostavno da se prostorno pitanje u međuvremenu riješi.

Struktura zaposlih u Hrvatskom školskom muzeju

1. Štefka Batinić, knjižničarka savjetnica, kustosica (VSS, dr.sc.)
2. Marijana Bračić, voditeljica marketinga (VSS, mr.)
3. Ivana Dumbović Žužić, viša muzejska pedagoginja (VSS)
4. Fredy Fijačko, viši muzejski tehničar (SSS)
5. Sonja Gaćina Škalamera, arhivistica, muzej. savjetnica (VSS)
6. Dubravka Galoić Kahlina, tajnica (VŠS)
7. Kristina Gverić, kustosica, muzejska pedagoginja (VSS)
8. Suzana Hrgetić, čuvarica-čistačica (SSS)
9. Darinka Krilčić, dostavljačica-čistačica (SSS)
10. Branka Manin, viša kustosica, ravnateljica (VSS)
11. Sanja Nekić, kustosica, arhivistica (VSS)
12. Elizabeta Serdar, muzejska savjetnica (VSS, mr.sc.)
13. Anica Sokač, šefica računovodstva (SSS)
14. Filip Sundi, dokumentarist (VSS)

Hrvatski školski muzej, Prijedlog programa rada u 2017. godini

Tijekom 2016. godine Hrvatski školski muzej zaposlio je dokumentaristu čime je riješeno pitanje kvalitetnog i sveubuhvatnog vođenja muzejske dokumentacije. Sukladno Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Hrvatskog školskog muzeja predviđeno je zapošljavanje još stručnog i pomoćnog stručnog osoblja, uz sluglasnost Osnivača (diplomirani knjižničar, muzejski pedagog, informatičar, preparator) i prema stvarnim potrebama Muzeja.

Prijedlog programa rada u 2017. godini

1. Skupljanje građe

Kupnja / terensko istraživanje

Hrvatski školski muzej i tijekom 2017. godine obraćat će se školskim ustanovama i drugim potencijalnim imateljima muzejske građe upitima u kojima ćemo specificirati građu za koju smo posebno zainteresirani. Od otvaranja stalnog postava širu javnost informiramo o vrstama građe i načinima na koje ju čuvamo i predstavljamo, a sve aktivnosti koje smo poduzeli u tom smjeru rezultirale su većim interesom za povjeravanje donacija našoj ustanovi. Važno je spomenuti i brojne publikacije, donacije pojedinaca, kojima se povećava fundus naše specijalizirane knjižnice.

Nastavljujući praksu otkupa Muzej će i tijekom 2017. godine nastojati otkupiti svu vrijednu građu ponuđenu na otkup, a koja će udovoljavati kriterijima za prikupljanje. Za svu takovu građu HŠM će pravodobno uputiti zahtjev na Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport. Nije moguće predvidjeti o kojoj će se građi raditi te kolika bi sredstva bila potrebna. No, uzimajući u obzir nužnost brze reakcije u pojedinim slučajevima, bilo bi poželjno za otkup građe i terenski rad/istraživanja (npr. ekspertize zaštite bogatih školskih zbirki Prve hrvatske sušačke gimnazije, nastavak suradnje/stručna pomoć oko postava školskih zbirki Gimnazije u Požegi).

Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport	10.000,00 kuna.
---	------------------------

2. Zaštita muzejske građe

Tijekom 2017. godine nastavlja se redovito praćenje / snimanje mikroklimatskih uvjeta u prostorima stalnog postava i čuvaonicama. Redovito se kontrolira stanje građe izložene u stalnom postavu, te se, prema potrebi, čisti i građu zamjenjuje replikama ili, pak, dodatno preventivno zaštićuje. Rješavanjem pitanja klimatizacije potkrovnih prostora (u kojima je smješten veći dio fundusa Muzeja), koje se očekuje do kraja 2016. godine, jednim dijelom riješit će se i preventivna zaštita građe od iznimno visokih temperatura. Napominjem da će se tako štititi i zdravlje stručnih djelatnika. U 2017. planirana je izrada projekta i izvedba klimatizacije izložbenog prostora (1. kat). Sve poslove oko klimatizacije

prostora, pa tako i projekt i javnu nabavu provodi Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport, odnosno osnivač Grad Zagreb.

I tijekom 2017. godine nastavit će se s redovitim mehaničkim čišćenjem predmeta, arhivsko gradivo bit će premješteno u nove arhivske kutije, nabavit će se oprema i materijali za preventivnu zaštitu (folije, beskiselinski papiri, polipropilenske vrećice, PH test olovka, zaštitne kute, rukavice, obuća i slično) – u količinama sukladnim odobrenim sredstvima. Iz svih zbirki dat će se građa na restauriranje, konzerviranje i uvezivanje - u količini u kojoj to bude moguće s obzirom na odobrena sredstva, prema prioriteima koje će iskazati stručne djelatnice Muzeja. Budući da zaštita muješke građe, posebno preventivna zaštita, ostaje jednom od prioritetnih zadaća HŠM-a i u 2017. godini, detaljnije je **razrađena u Dodatku (16.1.)** ovog Prijedloga programa.

3. Dokumentacija (inventarizacija, katalogiziranje...)

3.1./3.2. Hrvatski školski muzej obradi građe pristupa na suvremen način uporabom računalnih programa za obradu građe: M++ za mujejsku, K++ za knjižničnu građu te ARHiNET za arhivsko gradivo.

Planirano je inventariziranje i katalogiziranje po zbirkama kako slijedi:

- Zbirka školske opreme i predmeta – 15 inventarnih brojeva u M++; katalogizacija predmeta Zbirke školske opreme i predmeta za potrebe registracije
- Zbirka nastavnih sredstava i pomagala, Zbirka radova učenika i nastavnika: 350 inventarnih brojeva u M++; katalogiziranje Zbirke radova učenika i nastavnika potrebe registracije
- Zbirka fotografija, Zbirka razglednica i slikovnog tiska: u programu M++ obraditi 800 fotografija/razglednica
- Zbirka udžbenika i priručnika, Zbirka učeničkih i školskih listova: 200 mujejskih predmeta (K++) Zbirke udžbenika i priručnika, nastavak reorganizacije Zbirke učeničkih i školskih listova – reinventarizacija 200 mujejskih predmeta (K++) – fotografiranje te premještanje predmeta / školskih listova u nove beskiselinske kutije, čime se Zbirka ujedno revidira
- Arhivska zbirka: inventariziranje i opis građe osobnih fondova (cca. 6 kutija) i pravne osobe (cca. 4 kutije); daljnje inventariziranje građe zbirki: *Zbirka arhivskog gradiva za povijest školstva Hrvatske, Zbirka školskih, osobnih dokumenata i rukopisa* (radi se o pojedinačnoj arhivskoj građi koja se ne može organizirati u arhivske fondove već u zbirke građe. Količina: cca. 5 arhivskih kutija. Izrada priručnog popisa građe, kao dijela za inventare Zbirki); Upis, uređivanje i

- nadopuna zapisa inventarizirane arhivske građe s osnovnim identifikacijskim podatcima i dokumentarnom fotografijom u svrhu pripreme za registraciju Arhivske zbirke; ARHiNET – upis u nacionalni arhivski informacijski sustav inventariziranih fondova ARHiNET; Izrada sumarnih inventara za: fondove (navedene u 3.1 i za upis u ARHiNET) i starije inventariziranu građu koju treba srediti i opisati kao osobni fond; upisivanje, nadopune i uređivanje osnovnih arhivskih popisa građe u priručnoj bazi AZ: *Zbirke arhivskog gradiva za povijest školstva Hrvatske* (postupno stvaranje inventarnog popisa tematske Zbirke), Topografski inventar - nadopuna popisa smještaja revidirane arhivske građe, prijepis kartoteke Zavoda za prosvjetno-pedagošku službu SR Hrvatske. INDOK (priprema za sređivanje i obradu); popis nabavljenе arhivske građe – Knjiga nabave
- Zbirka školskih izvješća, Zbirka propisa i službenih publikacija u odgoju i obrazovanju: Inventarizacija novonabavljenih školskih izvješća (oko 20 jedinica) te novonabavljenih publikacija za Zbirku propisa (oko 5 jedinica)

3.3. Planira se izrada fotodokumentacije za otprilike 4000 predmeta. Nastavit će se rad na fototeci muzejskih predmeta (obrađena u integriranom informacijskom sustavu S++, a koji je povezan s programom za obradu građe M++). U S++ spremat će se digitalne fotografije dokumentacijskog sadržaja, a koje će također biti pohranjene na server i povezane s programom. Nastavit će se s vođenjem foto i video-dokumentacije svih događanja u Muzeju te događanja koja Muzej upriličuje i u kojima sudjeluje izvan Muzeja.

3.4., 3.5., 3.6. Tijekom 2017. godine planira se nastavak prikupljanja i pohranjivanja članaka i obavijesti u novinskim vodičima, vijesti u novinama i na web portalima, vodičima iz medija vezanih uz Hrvatski školski muzej ili događanja u Muzeju i izvan Muzeja – nadopuna hemeroteke. Planira se nastavak rada na provjeravanju i nadopuni zapisa u videoteci u integrirani informacijski sustav S++.

1.8. Nastavit će se voditi dokumentacija o izložbama i događanjima u i izvan Muzeja, pedagoškoj djelatnosti te ostala primarna i sekundarna muzejska dokumentacija.

<u>Ukupni planirani trošak</u>	<u>20.000,00 kn</u>
Gradski ured za OKS	20.000,00 kn

4. Knjižnica

4.1. Nabava

Planira se povećanje fonda Pedagoške knjižnice Davorina Trstenjaka za otprilike 250 naslova knjiga tijekom 2017. godine (od čega 30 – 40 razmjenom) i 30 naslova periodike (od čega 20-ak razmjenom).

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

Stručna obrada u programu K++ : 500 novih zapisa monografija i dopuna 100 starih zapisa ili upis već inventariziranih knjiga u K++

4.5. Planira se nastavak sudjelovanja u projektu Hrvatska kulturna baština – odabir i priprema građe za digitalizaciju – nastavak digitalizacije časopisa *Školski vrt* (1889. – 1900.), a koji financira Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.

<u>Ukupni planirani trošak</u>	45.750,00 kn
---------------------------------------	---------------------

Gradski ured za OKS (redovni rad Knjižnice, popuna fonda...)	25.000,00 kn
---	---------------------

Ministarstvo kulture RH (digitalizacija časopisa <i>Školski vrt</i>)	20.750,00 kn
---	--------------

5. Stalni postav

Stalni postav bit će za posjetitelje otvoren:

Utorkom, srijedom i petkom	10 – 17 sati
----------------------------	--------------

Četvrtkom	10 – 20 sati
-----------	--------------

Subotom	9 – 14 sati.
---------	--------------

U 2017. godini pristupit će se pripremi scenarija novoga stalnog postava u 2017. Nositeljica projekta ravnateljica je Muzeja (idejno i autorsko rješenje, osnovni scenarij i koncepcija) uz stručne djelatnice (izbor i stručna obrada građe).

Planirana je, za 2017. godinu, izrada projektne dokumentacije i izvedba klimatizacije izožbenog prostora u kojem je smješten stalni postav HŠM-a, prostor za pedagoške aktivnosti i prostor povremenih izložaba.

<u>Ukupni planirani trošak</u>	687.500,00 kn
---------------------------------------	----------------------

Gradski ured za OKS (izrada projektne dokumentacije, nabava opreme/uređaja, montaža, izvedba električarskih i građevinskih radova)	62.500,00 kn 625.000,00 kn
--	-------------------------------

6., 7. Stručni i znanstveni rad

U godini 2017. planiran je nastavak te dovršetak poslijediplomskih znanstvenih studija stručnih djelatnica Muzeja:

- Dovršavanje doktorskog rada na temu *Hrvatski pedagoško-knjževni zbor 1871.-2012.* (Branka Manin)

Stručne djelatnice nastavit će s istraživanjima tema kako za potrebe pripreme izložaba i ostalih aktivnosti tako i za potrebe pisanja članaka i slično.

6.1. Planira se stručna obrada građe za potrebe izložaba HŠM-a te eventualne posudbe građe drugim ustanovama.

6.2. Revizija zbirk i nastaviti će se i tijekom 2017., a u skladu s važećim propisima.

6.4. Nastaviti će se, a prema potrebi i po pozivu, rad na ekspertizi (koja uključuje i terenski rad) vezanoj uz školske zbirke ili građu. Davati će se mišljenja i ekspertize vezane uz pojedine zbirke i slično sačuvane u odgojno-obrazovnim ustanovama.

6.5. Redovito će se davati na uvid građa svim zainteresiranim korisnicima, a prema potrebi i u skladu s propisima građa će se posuđivati pojedinim istraživačima i srodnim ustanovama.

6.6. Planira se sudjelovanje stručnih djelatnica HŠM-a na skupovima, seminarima, savjetovanjima, kongresima (ovisno o pozivu te financijskim mogućnostima)

Napomena: Nemoguće je predvidjeti sve stručne i znanstvene skupove, niti izraziti projekciju troškova, stoga ćemo kao i do sada prema zaprimljenom pozivu upućivati zahtjeve na Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport.

6.8. Stručne djelatnice sudjelovat će u ponuđenim tečajevima preventivne zaštite, muzejske pedagogije, muzeologije, muzejske dokumentacije ili uže vezano uz pojedine zbirke, a ostalo osoblje u vezi sa svojom strukom (računovodstvo, tajništvo), sukladno mogućnostima i prema prioritetnim zadaćama i organizaciji rada u Muzeju,

6.9. Hrvatski školski muzej sudjelovat će u priređivanju programa (izložbe, stručni skupovi, publikacije) kojima će se obilježavati obljetnice pojedinih škola, školstva pojedinog kraja, a čije ćemo zahtjeve zaprimiti tijekom godine.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

- Štefka Batinić, knjižničarska savjetnica, kustosica: Hrvatsko muzejsko društvo Hrvatsko knjižničarsko društvo i Komisija za muzejske i galerijske knjižnice HKD-a, HNK ICOM / ICOM, Hrvatska udruga istraživača dječje književnosti
- Marijana Bračić, voditeljica marketinga: HNK ICOM / ICOM
- Elizabeta Serdar, muzejska savjetnica: Hrvatsko muzejsko društvo, Hrvatsko pedagoško-društvo, HNK ICOM / ICOM
- Sonja Gaćina Škalamera, arhivistica, muzejska savjetnica: Hrvatsko muzejsko društvo, Zgrebačko arhivističko društvo, Hrvatsko arhivističko društvo, HNK ICOM / ICOM
- Kristina Gverić, kustosica, muzejska pedagoginja: HNK ICOM / ICOM
- Branka Manin, ravnateljica, viša kustosica: Hrvatsko pedagoško-društvo, Hrvatski pedagoško-knjževni zbor, članica Povjerenstva Grada Zagreba za LIDRANO, HNK ICOM / ICOM
- Ivana Dumbović Žužić, viša muzejska pedagoginja: Hrvatsko muzejsko društvo – Sekcija za muzejsku pedagogiju, Hrvatsko pedagoško-društvo, HNK ICOM / ICOM (CECA)

Muzej tijekom godine za stručno usavršavanje, odnosno stručna putovanja upućuje posebne zahtjeve kada zaprimi konkretnе pozive organizatora.

Ukupni planirani troškovi (Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport) 10.000,00 kn

Stručno usavršavanje, sudjelovanje na skupovima, stručna putovanja	10.000,00 kn
--	--------------

9. Izložbena djelatnost

Planirane tematske izložbe u 2017. godini:

- ✓ Lidrano 2017. – izložba učeničkih i školskih listova Grada Zagreba, veljača 2017.
- ✓ Domijada 2017. – izložba stvaralaštva učenika zagrebačkih učeničkih domova, ožujak 2017.
- ✓ *Dobro jutro, Sunce na prozoriću!* – realizacija u jesen 2017. godine
- ✓ *Program tvog kompjutora : počeci informatičkog obrazovanja u Hrvatskoj (pripremni radovi u 2017.)*
- ✓ Pokretne izložbe HŠM-a (Budi pripravan, Od slikovnjaka do Vragobe, Zabava i pouka dobroj djeci i mlađeži, ABC za odrasle, Školski dokumenti, Stjepan Basariček,

Učiteljice i učitelji u Hrvatskoj 1849.-2009., Organizirano strukovno školstvo, Zagrebačka zabavišta, Bakropisi i bakrorezi, Bertuchovo slikovno carstvo...)

- ✓ Izložba *Školske tajne* povodom Međunarodnog dana muzeja 2017.
- ✓ Međunarodne izložbe dječjeg stvaralaštva – Lidice 2017., Narita, Kanagawa, GOI – organizacija i prikupljanje radova, odabir radova uz djelovanje stručnog povjerenstva, organiziranje dodjele priznanja
- ✓ *Bertuchovo slikovno carstvo – Otkrij tajne dječje enciklopedije* – gostovanje u Gradskom muzeju Požega, Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog Primorja Rijeka, Muzeju Brodskog Posavlja Slavonski Brod – tijekom 2017., gostovanje izložbe u integralnom obliku
- ✓ Izložbe / predstavljanja u ciklusu Neka škola započne/završi u Hrvatskom školskom muzeju
- ✓ Predstavljanja odgojno-obrazovnih ustanova

10. Izdavačka djelatnost

Tisk kataloga uz izložbe.

Planira se nastavak izdavanja pedagoških materijala, izrada radnih zadataka, slagalica, plakata, postera i pozivnica.

Uz događanja i izložbe (*Dani HŠM-a – Neka škola započne/završi u Hrvatskom školskom muzeju, Što sam želio biti kad odrastem?, Daruj! Pohrani!*), prigodnu izložbu povodom obilježavanja Međunarodnog dana muzeja publicirat ćemo deplijane.

Detaljniji opisi i troškovnik nalaze se u Dodatku pod 16.3.

11. Edukativno-pedagoška djelatnost

11.1. Hrvatski školski muzej od otvaranja stalnog postava kontinuirano radi na intenziviranju pedagoške djelatnosti. Tako je osmišljena ponuda tematskih radionica i igraonica:

Kako se nekada jačalo u školama, Škola iz mašte. Gdje živim, a gdje učim? Kako nastaje "kuća znanja"? Što je to škola? "Kuća znanja" nekad i sad, Pišemo krasopisom, Ilustriram slikovnicu, Stara matematika / stara računala, Ženski ručni rad, Muški ručni rad, Kako je med došao u školu?, Dnevnik, Mato Lovrak, Prirodoslovje, Lijepo ponašanje, Geometrijska

zabavica, Zabavica slagalica, Biti učitelj/učiteljica, izrada magneta i šuškalica (uz izložbu Bertuchovo slikovno carstvo).

Uz radionice vezane za stalni postav Muzej organizira različite prigodne radionice uz blagdane ili posebne datume, za posjetitelje svih dobnih skupina.

Nastavljamo s kostimiranim dramatizacijama radionica / nastavnih sati izvan prostora Muzeja – u školama, drugim ustanovama, u muzejima na skupovima za učitelje i profesore za što nam je potrebna veća količina kostima za sudionike. S obzirom da je potrebno postojeće kostime mijenjati, kao i priređivati nove kostime za voditelje i za sudionike radionica predviđamo, prema potrebi, izradu istih.

Ljeto u Školskom – program je osmišljen tijekom 2015. godine. Namijenjen je djeci od 9 do 12 godina, a uključuje stručno vodstvo kroz stalni postav Muzeja, radionice i igraonicu. Kroz petodnevni pedagoški program sudionici bi na poučan i zabavn način saznali mnogo o nastanku i razvitku hrvatskog nacionalnog školstva, o tome kako je nekada bilo biti učenikom, iz čega se, učilo, na čemu se pisalo, je li škola bila obavezna... Program se temelji na stalnom postavu Muzeja, koji je za ovu prigodu interpretiran izdvajanjem najzanimljivijih tematskih sadržaja i programa radionica, koji su na zanimljiv i zabavan način predočeni ciljanoj skupini posjetitelja. Nakana je programa također okupiti djecu (planirano vrijeme održavanja jest druga polovica lipnja i srpanj 2017.) koja ostaju u Zagrebu u prvom dijelu školskim ljetnih praznika. Stoga su osnovni troškovi vezani u materijale za pripremu i izvođenje samih pedagoških programa te osvježenje djece koja više sati borave u Muzeju.

Neka škola započne/završi u Hrvatskom školskom muzeju – već tradicionalna akcija tijekom koje se učenici i učitelji upoznaju s djelatnošću Muzeja, a javnosti dajemo prigodu se upozna s različitim odgojno-obrazovnim ustanovama iz čitave Hrvatske. Prethodnih godina predstavljene su Škola primijenjene umjetnosti i dizajna, OŠ Pantovčak, Gimnazija Vinkovci, Srednja škola Pakrac, OŠ prof. Franje Viktora Šignjara Virje, Drvodjelska škola iz Zagreba. Tijekom 2016. planiramo predstaviti Dječji vrtić Zvjezdica mira iz Rijeke (vrtić vodi Družba sestara milosrdnica) i Žensku opću gimnazije Družbe sestara milosrdnica s pravom javnosti iz Zagreba, Srednja Strukovna škola Vinkovci.

Realizacija: Marijana Bračić, voditeljica marketinga, Ivana Dumbović Žužić,
muzejska pedagoginja

Vrijeme, mjesto održavanja: početak i kraj nastavne godine, HŠM

Hrvatski školski muzej, Prijedlog programa rada u 2017. godini

Daruj! Pohrani!. Prethodnih godina kroz program Tražimo najstariju školsku torbu krenuli smo u sustavno pozivanje javnosti na doniranje vrijedne građe koja bi ostala sačuvana u fundusu Muzeja. Odlučivši se ne ograničavati samo na školsku torbu, svakako jedan od simbola školovanja, nastavljamo s aktivnošću pod novim nazivom.

Realizacija: Marijana Bračić, voditeljica marketinga

Vrijeme: tijekom 2017.

Što sam želio biti kad odrastem? – pokretanjem ciklusa gostovanja poznatih osoba iz javnog i kulturnog života (likovni umjetnici, glazbenici, književnici, sportaši, političari...) HŠM približio ih je učenicima / svojoj publici stvorivši tako od HŠM-a ugodno mjesto druženja gdje se može u opuštenoj atmosferi sresti svog idola i s njim porazgovarati. Susreti su obično vrlo lijepo medijski popraćeni te se radi o još jednoj aktivnosti kojom radimo na promidžbi ustanove. Prošlih godina naši su se posjetitelji mogli sresti s Leonardom i Zvonom Bobanom, zagrebačkim gradonačelnikom Milanom Bandićem, spisateljicom Sanjom Pilić, piscem za djecu i novinarom Mladenom Kušecom, glazbenikom Tonijem Cetinskim, slavnim hrvatskim skijašem Ivicom Kostelićem, glazbenicima JAcquesom Houdekom, Ivanom Dečakom.

Realizacija: Marijana Bračić, voditeljica marketinga

Vrijeme održavanja: tijekom 2017.

Međunarodni dan muzeja – projekt Sekcije za muzejsku pedagogiju Hrvatskoga muzejskog društva – uz vlastitu pedagošku djelatnost Muzej će sudjelovati u zajedničkom projektu Sekcije za muzejsku pedagogiju Hrvatskoga muzejskog društva, a koji se održava povodom **Međunarodnog dana muzeja**. Preporučena tema ICOM-a za 2017. godinu je *Muzeji i prijeporne prošlosti: izreći neizrecivo u muzejima*. Priredit ćemo prigodnu izložbu *Školske tajne*.

Realizacija: Ivana Dumbović Žužić, muzejska pedagoginja

Vrijeme: tijekom 2017.

S Bertuchom u ruci u svakoj našoj luci!

Hrvatski školski muzej kao jedini nacionalni muzej specijaliziran za povijest školstva s mjestom stanovanja u Zagrebu svake godine povećava broj svojih posjetitelja novim sadržajima uz već postojeći stalni postav. U godini 2016. ponudili smo posjetiteljima neobično živopisnu i poučnu izložbu o prvoj dječjoj enciklopediji gosp. Bertucha nastalu u 18. stoljeću uz zabavne pedagoške aktivnosti – muzejske radionice *Šarena šuškalica* i *Svijet enciklopedije u malom*. Naši posjetitelji su uglavnom iz kontinentalne Hrvatske te malim dijelom iz Jadranske Hrvatske. Ovim programom želja nam je obići otoke Jadranske Hrvatske te ponuditi sadržaje HŠM-a odgojno-obrazovnim ustanovama i knjižnicama na otocima diljem Jadrana. Poput nekadašnjih putujućih učitelja (kad učenici ne mogu do muzeja, muzej dolazi k njima) riječju i djelom promovirati čari jednog od najstarijih zagrebačkih muzeja te stvoriti nova prijateljstva te prilike za daljnju suradnju.

Realizacija: Kristina Gverić i Ivana Dumbović Žužić

Mjesto i vrijeme: otoci RH, travanj – listopad 2017.

Vrijeme: travanj – listopad 2017.

Posebni datumi

Priredit ćemo 2017. godine prigodne radionice tijekom zimskih i ljetnih praznika, Božića i Uskrsa; u ovom segmentu planiramo izvođenje samostalnih programa, ali i nastavak međumuzejske suradnje s različitim muzejskim i drugim ustanovama i pojedincima.

Obilježit će se posebni datumi – Međunarodni dan učitelja, Dan čovjekovih prava, Dan Grada Zagreba, Dan četvrti Donji Grad...

Tijekom 2015. godine Muzej je pokrenuo novi projekt naziva *Kako smo (pre)živjeli školu* u kojem smo ugostili profesoricu Nives Opačić, s kojim je nastavljeno tijekom 2016., a planira ga se nastaviti i tijekom 2017. godine. Planira se realizirati najmanje dva programa u sklopu projekta – jedan uz **Noć knjige** (travanj 2017.) te jedan tijekom jeseni 2017. godine.

Planirano je sudjelovanje u Noći muzeja 2017. Hrvatski školski muzej planira se u **Noć muzeja** uključiti s najmanje dva prigodna programa (ovisno o odobrenim sredstvima).

Ukupni troškovi priprema	106.000,00 kn
Materijal i sirovine	20.000,00 kn
Usluge promidžbe i informiranja	10.000,00 kn

Intelektualne i osobne usluge

(autor. honorari, ugovor o djelu, stud. servis)	20.000,00 kn
Troškovi grafike i tiska kataloga / deplijana, struč. publikacija, pozivnica, plakata...	20.000,00 kn
Deplijan Daruj! Pohrani!	11.000,00 kn
Ulažnica – promo materijal za Noć muzeja	5.000,00 kn
Šivanje kostima za muzejske radionice	9.000,00 kn
Troškovi prijevoza	1.000,00 kn
Službena putovanja	10.000,00 kn
Gradski ured za OKS	106.000,00 kn

Predavanja (sukladno prostornim i financijskim mogućnostima): tijekom 2017. planiramo ponovno oživljavanje predavanja u HŠM-u. posebice iz područja marketinga u kulturi, a na prijedlog voditeljice marketinga; događanja povodom Međunarodnog dana muzeja 2017. u suglasju s temom predloženom od ICOM-a; predavanja izvan Muzeja – predstavljanje HŠM-a putem izabranih predmeta iz muzejskih zbirki i muzejskih radionica po vrtićima, školama, dječjim odjelima knjižnica, učeničkim domovima, domovima za starije, bolničkim odjelima za djecu; tematska predavanja uz pokretne izložbe Hrvatskoga školskog muzeja u drugim gradovima.

11.2. Rad s osobama s invaliditetom, posebnim skupinama, volonterima, umirovljenicima, udrugama.

Svaki se posjet i radionice koje nudimo mogu prilagoditi osobama s invaliditetom, a u smislu stručnog pristupa i prilagođenosti samoga programa populaciji za koju se priređuje. Budući da se Muzej nalazi na prvom katu stare zgrade s arhitektonskim barijerama nije omogućen pristup osobama primjerice u invalidskim kolicima.

Ukoliko bude mogućnosti Muzej bi i u 2017. godini nastavio sa sudjelovanjem u programu Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje – stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa te tako pružio mogućnost mladim stručnjacima za stjecanje radne prakse i iskustva – ovisno o tome hoće li HZZ donijeti mjere koje će omogućiti apliciranje i program stručnog osposobljavanja.

Jedan je od ciljeva Muzeja raditi na senzibilizaciji i približavanju različitih skupina posjetitelja jednih drugima. Nastavno na pedagoško-humanitarni projekt *Budi dobar kao*

sunce! realiziran tijekom 2013. i 2014. godine kojim smo proširili i intenzivirali suradnju SOS Dječjim selom u Lekeniku i tijekom 2017. godine planiramo s njima ostvariti niz aktivnosti i programa. Kroz 2016. godinu osnažila se suradnja s Centrom za autizam iz Zagreba – održana je izložba, korisnici Centra posjećivali su Muzej i sudjelovali u našim pedagoškim programima i gostovali smo s našim programima u prostorima Centra. Suradnja se pokazala iznimno uspješnom i kanimo ju nastaviti.

Gostovanja HŠM-a s različitim radionicama i programima, posebno za slabije pokretnu populaciju osoba s posebnim potrebama ili pak onu populaciju koja nije u mogućnosti posjetiti Muzej pokazala su se iznimno vrijednima.

Surađivat ćemo s Knjižnicama grada Zagreba, knjižnicama u Hrvatskoj, Slovenskim šolskim muzejom, ostalim školskim i srodnim muzejima, učiteljskim fakultetima, filozofskim fakultetima u Hrvatskoj, Odsjekom za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Odsjekom za motoričke poremećaje, kronične bolesti i art terapije ERF-a iz Zagreba, Hrvatskom udrugom za psihosocijalnu onkologiju, MZOŠ, Hrvatskim pedagoško-književnim zborom, Hrvatskim pedagogijskim društvom, Malom kućom iz Zagreba, Učilištem Tanay, Pučkim otvorenim učilištem Korak po korak, Centrom za autizam...

<u>Ukupni troškovi organizacije i realizacije</u>	<u>10.000,00 kn</u>
Gradski ured za OKS	10.000,00 kn

12., 13. Odnosi s javnošću, marketing

O svakom događanju koje Muzej organizira ili u kojem sudjeluje redovito obavještavamo i na njih pozivamo predstavnike medija. Kao i većina ustanova koje djeluju u kulturi nismo posve zadovoljni prostorom koji nam mediji ustupaju. Jedan segment rješavanja toga problema bio bi svakako u većim sredstvima namijenjenim promidžbi naših aktivnosti čime bismo se sami mogli „nametnuti“ medijima. Druga je mogućnost zajedničko predstavljanje muzejsko-galerijskih ustanova, o čemu svjedoči promidžba uz Noć muzeja, Međunarodni dan muzeja i slično te novi programi koje kanimo provesti (*Moj susjed (je) Hrvatski školski muzej i Muzejski trokut*; popularizacija Muzeja u susjedstvu i povezivanje triju muzeja u susjedstvu – HŠM, Etnografski muzej i Muzej za umjetnost i obrt).

Zadatak nam je privući posjetitelje u Muzej. U našem je slučaju, usko specijaliziranog muzeja, proces „odgajanja“ publike dugotrajan i složen. Intenzivirali smo naše marketinške

Hrvatski školski muzej, Prijedlog programa rada u 2017. godini

akcije upošljavanjem voditeljice marketinga i tada su započele mnoge nove akcije. Planiramo i nadalje pokušati pobuditi interes potencijalnih sponzora za ulaganje u programe koje organiziramo kako bismo ih što kvalitetnije izvodili.

Stručne djelatnice Muzeja vrlo često gostuju u radio i tv emisijama čime se dodatno progovara o djelatnosti i aktivnosti ustanove (tijekom 2016. godine to je bio slučaj s Katoličkim radijom). Prostorna ograničenost koči nas u ponudi šire paleta aktivnosti i proizvoda kojima bismo namaknuli više vlastitih sredstava koja bismo dalje ulagali u razvoj i promidžbu ustanove. Tijekom posljednjih godina interes medija za Hrvatski školski muzej i pristunost Muzeja u medijima, a na temelju programa i aktivnosti koje provodi, svjedoči kvalitetu programa i nužna nam je potpora kako bismo i dalje u tom području napredovali.

Prijedlog programa *Daruj! Pohrani!*, a koji kanimo preoblikovati i proširiti tijekom 2017. godine najvećim je dijelom marketinški, ali je neodvojivo vezan i uz naš stalni postav, pedagoški rad, popunjavanje fundusa Muzeja te je stoga i opisan detaljnije ranije (točka 11.).

Tijekom 2017. planiramo nastaviti rad na idjenom rješavnju ponude suvenira i njihovo izvedbi (ovisno o odobrenim sredstvima, dakle financijskim mogućnostima). Muzej će ponuditi i sponzorske „pakete“ za oglašavanje. Posebno tražimo sredstva za nužan redizjan zastarjele web stranice Muzeja. Potrebno je nabaviti okvire za plakate sponzora koje bismo postavili u stubišni dio koji vodi prema izložbenom prostoru HŠM-a te izraditi dva vizuala (niše na ulazu u zgradu) kako bi se povećala uočljivost Muzeja.

<u>Ukupni troškovi realizacije (Gradski ured za OKS)</u>	<u>54.000,00 kn</u>
Materijal i sirovine	1.500,00 kn
Usluge promidžbe i informiranja	10.000,00 kn
Troškovi grafike i tiska kataloga/deplijana, struč. publikacija...	2.000,00 kn
Izrada nove web stranice Muzeja	30.000,00 kn
Naljepnice image Muzeja, izrada vizuala, bannera, pokretne školske klupe	10.500,00 kn

14. Informatizacija i nabava opreme

- Informatizacija**

Redovito mjesečno održavanje i korisničke podrške za 2017. godinu prema kojima se tvrtka Link2 d.o.o. (M++, K++, S++)	9.000,00 kn
Nabava opreme (digitalni foto aparat, objektiv, pisač laserski, skener, plastifikator, vanjski disk, fotoaparat Nikon)	21.750,00 kn
Nabava 1 stolnog računala	7.000,00 kn
Ukupno	37.750,00 kn
Gradski ured za OKS	26.875,00 kn
Ministarstvo kulture RH	10.875,00 kn

15. Programi investicijskog održavanja, adaptacije i opremanja objekata te tjelesne zaštite osoba i imovine za gradske ustanove u kulturi

15.1. Redovito godišnje održavanje (zakonska obveza) i tekuće održavanje opreme i zgrade

- Ispitivanja protupožarnih i ostalih sigurnosnih instalacija, servisiranje i priprema kotlovnice za sezonu grijanja 2016./2017., ispitivanje i servis uređaja za detekciju plina i ispitivanje funkc. za detekciju plina, kontrola i servis vatrogasnih aparata, vatrodojava (nabava, zamjena javljača požara, programiranje, 68 kom), održavanje/servisiranje sustava vatrodojave dvaput godišnje

Ukupno	84.135,00 kn
Gradski ured za OKS	84.135,00 kn
Atesti, servisi, redovita zakonom propisana ispitivanja	22.000,00 kn
Zakonska obveza godišnjeg održavanja i servisa	
Sustava vatrodojave	4.875,00 kn
Nabava, zamjena javljača požara, programiranje, 68 kom.	57.260,00 kn

- Održavanje objekta – klimatizacija izložbenog prostora**

1. kata (izrada projekta i izvedba)	UKUPNO	687.500,00 kn
--	---------------	----------------------

Tijekom 2016. godine izведен je projekt i očekuje se izvođenje radova na klimatizaciji potkrovnog prostora u kojem se nalazi Hrvatski školski muzej. Za 2017. godinu planirano je klimatiziranje izložbenog prostora (1. kat). Poslovi uključuju izradu projektne dokumentacije te nabavu opreme/uređaja, montažu, izvedbu električarskih i građevinskih radova.

Napomena: Tjelesnu zaštitu osoba i imovine plaća Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport za Hrvatski školski muzej, a planirani trošak iznosio bi oko **268.000,00 kn.**

16. OBRAZLOŽENJE POJEDINIХ DIJELOVA PROGRAMA¹

16.1. Zaštita muzejske građe

16.2. Programi izložaba

16.3. Izdavačka djelatnost

---

¹ Napomena: U novčano iskazanim stavkama koje slijede vrijednost opreme, materijala i usluga izražena je na osnovi postojećih cjenika i nama poznatih cijena, a djelomice i na osnovi procjena. Za sve što će Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport načelno podržati, Muzej će Uredu predložiti razrađene, konkretnе и aktualizirane projekte i ponude s troškovnicima.

16.1. Zaštita muzejske građe

16.1.1. Preventivna zaštita

S ciljem preventivnog zaštićivanja građe, a sukladno pravilima struke bilo bi potrebno nabaviti sljedeće materijale: arhivske kutije (200 komada), papir Turmalin (1000 komada), aluminijске sanduke (5 komada), Melinex foliju (5 rola), kutije od beskiselinskog kartona (60 komada), arhivske foto kutije (17 komada), stalak za časopise (30 komada)

<u>Ukupno</u>	<u>27.000,00 kn</u>
----------------------	----------------------------

Gradske ured za OKS	27.000,00 kn
---------------------	--------------

16.1.2. Restauriranje i konzerviranje

Na restauriranje i konzerviranje vanjskim, ovlaštenim suradnicima, potrebno je uputiti građu, a prema pojedinačnim prijedlozima i prioritetima pojedinih stručnih djelatnika (arhivsko gradivo, knjige, fotografije, predmeti), s ciljem zaštićivanja fundusa od dalnjeg eventualnog propadanja.

<u>Ukupno</u>	<u>140.000,00 kn</u>
----------------------	-----------------------------

Gradske ured za OKS	70.000,00 kn
---------------------	--------------

Ministarstvo kulture RH	70.000,00 kn
-------------------------	--------------

16.2. Programi izložaba

16.2.1. Naziv izložbe: **Dobro jutro, Sunce na prozorčiću!** - Priča o nastavnom predmetu: *Hrvatski jezik* (radni naslov)

Mjesto održavanja: Hrvatski školski muzej, gostovanja u drugim ustanovama (muzeji, knjižnice, škole) i gradovima

Vrijeme: jesen 2017.

Autorica izložbe, kataloga, popratnih materijala: Kristina Gverić, kustosica, muzejska pedagoginja

Opseg: *10 vitrina originalne građe, 10 panoa presnimaka građe, 2 knjižne police (izdanja) 2 računala za prikaz digitalizirane građe, 5-7 printova zidnih uvećanih motiva (fotografije), 1 tv i dvd player*

Pokretna izložba: *10 panoa presnimaka građe*

Vrsta: povijesna, tematska

Tema:

Izložba je prva u nizu izložaba kojima bi se s povijesnog, pedagoškog i društvenog aspekta prikazali najznačajniji i najvažniji nastavni predmeti: *Hrvatski jezik, Matematika, Priroda/Biologija, Glazbena i Likovna kultura, Tjelesna i zdravstvena kultura...* Građom iz zbirki Hrvatskoga školskog muzeja, prvenstveno Zbirke nastavnih sredstava i pomagala te Zbirke radova učenika i nastavnika, napravio bi se povijesni pregled, razvoj te bi se prikazala osnovna sredstva, pomagala, udžbenici i priručnici te ostala građa korištena na pojedinim nastavnim predmetima.

Izložbama bi Hrvatski školski muzej, kao jedina specijalizirana ustanova u Hrvatskoj za povijest školstva i pedagogije, ostvario i svoju društvenu ulogu. Brojnim popratnim aktivnostima Muzej bi ostvario nove suradnje te se povezao sa školskim aktivima, učiteljima i profesorima, osnovnim školama, fakultetima.

Nazivom prve u nizu izložaba *Dobro jutro, Sunce na prozorčiću!*, kojim smo spojili nazive dva poznata izdanja čitanki s kojima su se generacije 60-ih, 70-ih i 80-ih godina susretale na svojim prvim školskim satovima iz nastave Hrvatskoga jezika, želimo upravo tu generaciju senzibilizirati za problem očuvanja baštine. Izložbom i popratnim događanjima (predavanjima, radionicama, predstavljanjima) motivirali bismo ne samo prosvjetne radnike već i roditelje, djedove, bake te sve naše posjetitelje da se odazovu stalnom pozivu Hrvatskoga školskog muzeja te doniraju i na taj način spase od propadanja i zaborava građu

koja bi svoje trajno mjesto trebala pronaći u zbirkama Muzeja i koja bi bila vjeran pokazatelj školovanja mnogih generacija.

Kasnijim pretvaranjem izložbe u pokretnu izložbu te omogućavanjem gostovanja diljem Hrvatske omogućilo bi se da se akcija prikupljanja građe i senzibiliziranja javnosti proširi te da se povjesni pregled nastave Hrvatskoga jezika i nova saznanja koja bi donijela izložba omoguće prikazati i izvan područja glavnoga grada Hrvatske.

Izložba bi bila popraćena katalogom, ali i deplijanom/radnim listićima/igricama namijenjenim našim najmlađim posjetiteljima.

Korisnici: sve kategorije posjetitelja

<u>Ukupna procjena troškova</u>	<u>167.000,00 kn</u>
Materijal i sirovine	30.000,00 kn
Usluge promidžbe i informiranja	7.000,00 kn
Troškovi grafike i tiska kataloga/deplijana, struč. publikacija...	110.000,00 kn
Snimanje i obrada ilustrativnog materijala, <u>fotokopiranje, skeniranje</u>	<u>20.000,00 kn</u>
Gradski ured OKS	127.000,00 kn
Ministarstvo kulture RH	40.000,00 kn
Napomena: od GU OKS u 2016. za pripremne radove odobreno	10.000,00 kn

16.2.2. Naziv akcije: *Prigodna izložba povodom Međunarodnog dana muzeja – Školske tajne*

Nosilac akcije: HŠM, Zagreb

Vrsta izložbe: edukativna, informativna, povjesna

Mjesto/vrijeme održavanja: HŠM, travanj/svibanj 2017.

Autorica izložbe: Ivana Dumbović Žužić

Korisnici: sve kategorije posjetitelja, posebno djeca i učenici

U školi nekad i danas bivalo je i biva mnogo tajni (onih među učenicima, nastavnicima, školama) u raznim oblicima. Neke od školskih tajni preživjele su godine, poput „šalabahtera“, a neke su već izašle iz mode (spomenari, leksikoni i slično). Što to sve škola kao tajnu ima posjetitelji će saznati putem prigodne pedagoške izložbe.

<u>Ukupno</u>	<u>5.000,00 kn</u>
Materijal i sirovine	1.500,00 kn
Troškovi grafike i tiska, struč. publikacija...	3.500,00 kn
Gradski ured za OKS	5.000,00 kn

16.2.3. Vrsta akcije: **Međunarodna izložba dječje umjetnosti Lidice 2017.**, izbor radova iz Hrvatske

Nosilac akcije: HŠM, Zagreb

Vrsta izložbe: likovna

Mjesto/vrijeme održavanja: Lidice (Češka), lipanj-rujan 2017.

Voditeljica projekta: Ivana Dumbović Žužić, muzejska pedagoginja HŠM-a

Obrazloženje koncepcije akcije:

Od 1992. godine HŠM, uz pomoć istaknutih likovnih pedagoga odabire i šalje likovne radove hrvatske djece na uglednu Međunarodnu izložbu dječje umjetnosti koja se pod pokroviteljstvom UNICEF-a i Ministarstva vanjskih poslova Češke Republike održava u Lidicama.

Dosadašnji uspješni nastupi i osvojene nagrade potiču nas da i u 2017. priredimo izbor radova koji će dostoјno predstaviti stvaralaštvo hrvatske djece i pokazati visoku razinu naše likovne pedagogije. Organiziran bi bio natječaj i prikupljanje radova te nakon selekcije izrada potpune dokumentacije s dozvolama za izvoz i organizacija slanja radova u Češku. Također planiramo organizirati svečanu podjelu priznanja nagrađenima.

<u>Ukupni troškovi</u>	<u>10.000,00 kn</u>
Troškovi prijevoza	2.500,00 kn
Usluge promidžbe i informiranja	1.000,00 kn
Intelektualne i osobne usluge (ugovor o djelu)	5.000,00 kn
Organizacija dodjele nagrada, obavijesti školama, prijem učenika i ostalo	1.000,00 kn
ostali poslovi (fotokopiranje u boji, uvez materijala)	500,00 kn
Gradski ured za OKS	7.000,00 kn
Ministarstvo kulture RH	3.000,00 kn

16.2.4.

Naziv akcije: **Međunarodna izložba dječje umjetnosti – Narita, Kanagawa (Japan)**

Izbor radova iz Hrvatske

Nosilac akcije: HŠM, Zagreb

Vrsta izložbe: likovna

Mjesto održavanja: Narita, Kanagawa, tijekom 2017.

Obrazloženje koncepcije akcije

Hrvatski školski muzej, Prijedlog programa rada u 2017. godini

HŠM, uz pomoć istaknutih likovnih pedagoga i inih stručnjaka prikuplja, odabire i šalje radove hrvatske djece na ugledne Međunarodne izložbe dječje umjetnosti u Japan, a u suradnji s Veleposlanstvom Japana u Zagrebu.

Dosadašnji uspješni nastupi i osvojene nagrade potiču nas da i u 2017. godini priredimo izbor radova koji će dostoјno predstaviti stvaralaštvo hrvatske djece i pokazati visoku razinu naše likovne pedagogije koja se zrcali u radovima djece.

<u>Ukupni troškovi</u>	<u>10.000,00 kn</u>
Troškovi prijevoza	2.500,00 kn
Usluge promidžbe i informiranja	1.000,00 kn
Intelektualne i osobne usluge (ugovor o djelu)	5.000,00 kn
Organizacija dodjele nagrada, obavijesti školama, prijem učenika i ostalo	1.000,00 kn
ostali poslovi (fotokopiranje u boji, uvez materijala)	500,00 kn
Gradski ured za OKS	7.000,00 kn
Ministarstvo kulture RH	3.000,00 kn

16.2.5. Pokretne izložbe

Tijekom proteklih godina pokretne izložbe Hrvatskog školskog muzeja pokazale su se više nego uspješnim programima kojima gostujemo u različitim gradovima Hrvatske i šire. Osim predstavljanja Muzeja publici koja nema mogućnost izložbu vidjeti u samom Muzeju, radi se odličnoj prilici za predstavljanje Grada Zagreba, ali i naših pedagoških aktivnosti, kao pšto su ti programi i sjajne promidžbene akcije.

Od Slikovnjaka do Vragobe, Budi pripravan – učenje i zabava od skauta do izviđača, Zabava i pouka dobroj djeci i mlađeži, ABC za odrasle..., Školski dokumenti, Etnologija u nastavi, Stjepan Basariček – učitelj i pedagog, Učiteljice i učitelji u Hrvatskoj 1849.-2009., Organizirano strukovno školstvo u Hrvatskoj, Uokviri svoje školsko ponašanje, Zagrebačka zabavišta, Bertuchovo slikovno carstvo izložbe su koje imamo priređene u pokretnom obliku.
Nositelj akcije: HŠM

Autorice izložaba: stručne djelatnice HŠM-a

Mjesto/Vrijeme održavanja: gradovi u Hrvatskoj i inozemstvu, tijekom 2017.

Obrazloženje: izložbe su prilagođene u pokretne, a prvotno su bile postavljene u HŠM-u. Sastoje se od kopija i replika građe. Proteklih godina gostovale su u Kninu, Dubrovniku,

Slavonskom Brodu, Zadru, Karlovcu, Popovači, Županji, Križevcima, Ivanić Gradu, Vukovaru, Pazinu, Puli, Rijeci, Osijeku, Iloku.

<u>Ukupno troškovi</u>	<u>45.000,00 kn</u>
Troškovi prijevoza	10.000,00 kn
Troškovi smještaja	5.000,00 kn
Službena putovanja	15.000,00 kn
Troškovi grafike i tiska...	15.000,00 kn
Gradski ured za OKS	45.000,00 kn

16.2.6. Nazivi izložaba

- ✓ *Lidrano 2017. Izložba učeničkih i školskih listova*, HŠM, veljača 2017.
- ✓ *Domijada. Izložba stvaralaštva učenika zagrebačkih đačkih domova*. HŠM, ožujak 2017.

Mjesto održavanja: HŠM

Vrijeme održavanja: veljača/ožujak 2017.

Vrste: likovne, dječje, edukativne

Obrazloženje:

Tradicionalno se u HŠM-u priređuju ove izložbe dječjeg stvaralaštva koje financira Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport (sektor za obrazovanje) kao natjecanja učenika. Muzej udomljuje ove izložbe, pruža im prostor i postojeću opremu, a za uzvrat Muzeju ostaju svake godine za Zbirku učeničkih i školskih listova svi pristigli učenički listovi, dok se između izložaka s Domijade također biraju reprezentativni radovi koji ostaju sačuvani u našim zbirkama.

Izvor sredstava

Gradski ured za OKS (sektor za obrazovanje)

16.2.7. Naziv izložbe: *Program tvog kompjutora . Počeci informatičkog obrazovanja u Hrvatskoj (pripremni radovi u 2017.)*

Mjesto održavanja: Hrvatski školski muzej

Vrijeme: jesen 2018.

Autorica izložbe, kataloga, popratnih materijala: Sanja Nekić, kustosica, arhivistica

Opseg: *originalna građa iz fundusa, presnimke*

Vrsta: povijesna, tematska

Korisnici: šira javnost, stručna javnost

Obrazloženje:

Život 21. stoljeća nezamisliv je bez uporabe računala, interneta, pametnih telefona. IT zastupljena je i u nastavi i u školstvu. Kako su izgledali počeci pojave računala u odgoju i obrazovanju/učenju/nastavi pokušat ćemo posjetiteljima prikazati izložbom i publikacijom. Nastojat će se prikazati povijesni razvoj prvih uređaja kod nas proizvedenih za individualno i frontalno učenje i prva računala koja su se rabila u našim osnovnim i srednjim školama. Posebno atraktivan izložak bit će prvi konverzacijski time-sharing sustav u Hrvatskoj, koji je bio u funkciji u Multimedijskom centru Referalnog centra Sveučilišta. Predstavit ćemo i sva računala koja se čuvaju u fundusu Muzeja, a koristila su se u nastavi, s popratnom opremom, dokumentacijom i priručnicima (vrijedna građa otkupljena od ing Makanca). Naglasak će biti na usporedbi sa suvremenim računalima što će se zorno prikazati.

<u>Ukupno</u>	<u>155.00,00 kn</u>
Materijal i sirovine	35.000,00 kn
Intelektual. i osobne usluge (autor. honorar)	10.000,00 kn
Intelektual. i osobne usluge (ugovor o djelu)	10.000,00 kn
Troškovi grafike i tiska...	80.000,00 kn
Postav izložbe	20.000,00 kn
Gradski ured za OKS	115.000,00 kn
Ministarstvo kulture RH	40.000,00 kn

16.2.8. Izložba pokretna *Bertuchovo slikovno carstvo* – gostovanje u Gradskom muzeju Požega, Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog Primorja Rijeka i Muzeju Brodskog Posavlja Slavonski Brod – gostovanja u integralnom obliku

Izložbom Bertuchovo slikovno carstvo HŠM javnosti je predstavio djelo tvorca dječje slikovne enciklopedije Bilderbuch fuer KInder – Slikovnica za djecu, oca slikovnice, entuzijasta, erudita, europskog intelektualca Friedricha Justina Bertucha koji je živio u Njemačkoj na prijelazu iz 18. u 19. Stoljeće. HŠM je u svojoj godini osnutka 1901., primio vrijednu donaciju Niže pučke učionice iz Rakovca koja je uključivala sedam, gotovo cjelovitih, svezaka Bertuchove enciklopedije za djecu, izdanje u Beču, u izdavačkoj kući A. Pichlers Witwe & SOhn, u prvom desetljeću 19. stoljeća. Muzej jedini u Hrvatskoj čuva navedenu vrijednu građu koju je na svoj 115. rođendan predstavio javnosti.

Hrvatski školski muzej, Prijedlog programa rada u 2017. godini

Navedeni muzeji iskazali su iznimjan interes za ugošćivanjem izložbe u integralnom obliku s originalnom građom te čitavom podnom i zidnom grafikom te stoga iskazuje ove programe kao zasebne u dijelu pokretnih izložaba.

<u>Ukupno</u>	<u>85.000,00 kn</u>
Materijal i sirovine	1.000,00 kn
Troškovi prijevoza	13.500,00 kn
Troškovi osiguranja	3.000,00 kn
Službena putovanja	7.000,00 kn
Troškovi grafike i tiska...	22.000,00 kn
Pedagoške aktivnosti, predavanja, radionice	12.000,00 kn
Izložbeni elementi (podna i zidna grafika s montažom)	27.000,00 kn
Gradski ured za OKS	12.000,00 kn
Ministarstvo kulture RH	36.600,00 kn
Ostali prihodi	36.900,00 kn

16.3. Izdavačka djelatnost

U 2017. godini planiramo nastaviti izdavačku djelatnost te objaviti:

Anale za povijest odgoja (godišnjak) – UDK 37(091), ISSN 1330-1020/. U njima će biti objavljeni znanstveni i stručni članci iz područja pedagoške historiografije i povijesti školstva, autora stručnih djelatnika muzeja i vanjskih suradnika.

Opseg: 20 tiskarskih araka formata B5, naklada 500 komada, papir 80g/m², tisk offsetni, jednobojni, omot 250g/m², četverobojni, mat plastifikacija

<u>Ukupni troškovi</u>	<u>30.000,00 kn</u>
Usluge komunikacije i pošte	1.000,00 kn
Intelektualne i osobne usluge – autor. honorar	3.500,00 kn
Intelektualne i osobne usluge – ugovor o djelu	4.000,00 kn
Troškovi grafike i tiska...	20.000,00 kn
Prijevodi sažetaka	1.500,00 kn
Gradski ured za OKS	30.000,00 kn